

ETT TRESKEPPIGT HUS INTILL KRÅKERYDS GAMLA BYTOMT

RAÄ 244 OCH INTILL RAÄ 238
ÖDESHÖS-ÄNG 2:1, FREBOL 1:5
SAMT KRÅKERYD 1:7, 1:8 OCH 2:13
ÖDESHÖGS SOCKEN
ÖDESHÖGS KOMMUN
ÖSTERGÖTLANDS LÄN

PETTER NYBERG

Ett treskeppigt hus intill Kråkeryds gamla bytomt

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
Områdesbeskrivning	4
Syfte och frågeställningar	5
Metod och dokumentation	5
Resultat	5
Åtgärdsförslag	6
Referenser	6
Tekniska uppgifter	7
Bilaga 1. Schaktbeskrivningar	8
Bilaga 2. Anläggningsbeskrivningar	10
Bilaga 3. Kalibrerad ¹⁴ C-datering	10
Bilaga 4. Digitala inmätningar	12
Bilaga 5. Profilritning	20

*Omslagsbild: Vy mot Vättern. Objekt 4 är lokaliserat precis höger om vägen. Mot N.
Foto av Petter Nyberg, ÖM.*

ÖSTERGÖTLANDS MUSEUM
ARKEOLOGI OCH BYGGNADSVÅRD

Box 232 • 581 02 Linköping • 013 - 23 03 00 • www.ostergotlandsmuseum.se

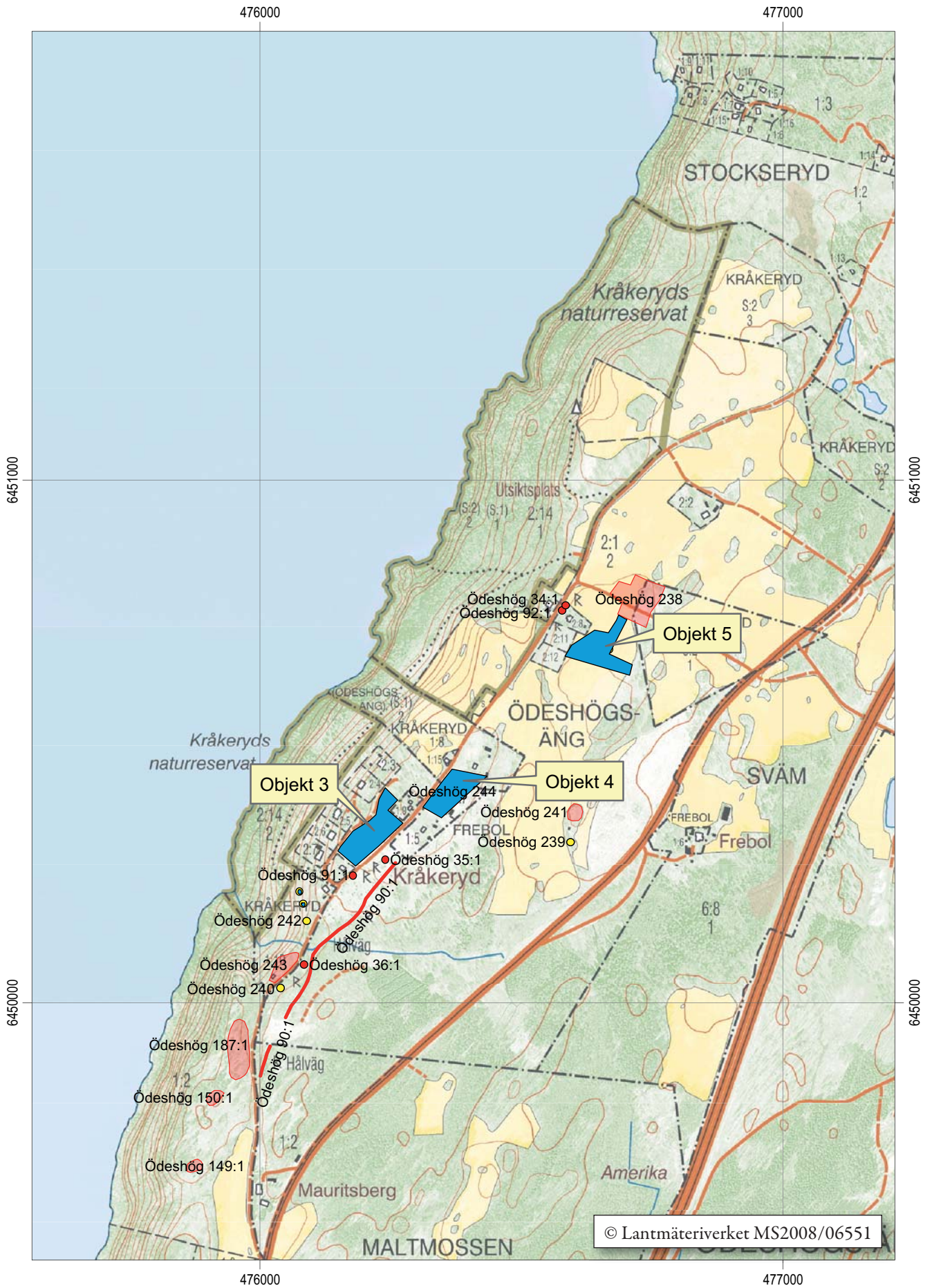
Sammanfattning

Östergötlands museum utförde under juli månad 2015 och en arkeologisk utredning etapp 2 vid Kråkeryd och Frebol söder om Ödeshög. Utredningen föranleddes av detaljplaneläggning av området och föregicks av en frivillig arkeologisk utredning etapp 1 utförd av Östergötlands museum. I denna utredning utpekades fem utredningsobjekt och två bevakningsobjekt. Den arkeologiska utredningen etapp 2 berörde tre av dessa utredningsobjekt (objekt 3, 4 och 5). Totalt drogs 47 sökschakt av varierande längd inom de tre objekten. Schaktbredden var i huvudsak 1,40 m. Vid enstaka tillfällen utökades schaktbredden upp till 8,10 m. Schaktdjupet varierade mellan 0,30 och 0,70 m. Schaktens totala yta var 803 m². Endast inom objekt 5 framkom lämningar. Det rörde sig om 4 stenskodda stolphål från ett treskeppigt hus samt ytterligare 3 anläggningar av boplatsskaraktär i form av 1 stolphål, 1 grop och 1 härd. Dessutom framkom resterna av en syllstensgrund.

Uppdragsgivare var Sandströms Projekteringsbyrå AB. Hans Carlsson (Ängs Gård, 599 91 Ödeshög) svarade för de arkeologiska kostnaderna.

Petter Nyberg
antikvarie

Figur 2. Utdrag ur digitala Fastighetskartan med undersökningsområdena markerade. Skala 1:10 000.

Inledning

Med anledning av att Sandströms Projekteringsbyrå AB arbetar med upprättandet av en detaljplan inom rubricerade fastigheter inkom en ansökan till Länsstyrelsen Östergötland, Kultur- och samhällsbyggnadsenheten, om att få en arkeologisk utredning etapp 2 utförd utav fem utredningsobjekt och två bevakningsobjekt.

Den arkeologiska utredningen etapp 2 föranleddes av att Sandströms Projekteringsbyrå AB låtit Östergötlands museum utföra en frivillig arkeologisk utredning etapp 1 (Räf & Klotz 2014). I denna utpekade man fem utredningsobjekt och två bevakningsobjekt, bestående av uppgift om två lägenhetsbebyggelser med historiska belägg äldre än 1850, två eventuella gravar av typen stensättning, ett boplatsläge och två grav- och boplatslägen.

Den arkeologiska utredningen etapp 2 skulle ta reda på om objekt 2, 3, 4 och 5 samt RAÄ 242 och 244 är fornlämningar eller inte. Då objekt 1 och 2 ligger så pass nära varandra och är av samma typ skulle endast det objekt (objekt 2) som ligger inom den planerade tomten utredas. Storleken på de ytor som berördes av den arkeologiska utredningen etapp 2 beräknades till totalt ca 18 500 m².

Uppdragsgivare var Sandströms Projekterings-byrå AB. Hans Carlsson (Ängs Gård, 599 91 Ödeshög) svarade för de arkeologiska kostnaderna.

Strax innan fältarbetet inleddes meddelade uppdragsgivaren att fastigheten där objekt 2 och RAÄ 242 är lokaliserade inte längre var aktuell för exploatering och därmed utfördes ingen arkeologisk utredning etapp 2 av dessa.

Områdesbeskrivning

Utredningsområdet ligger ca 5 km söder om Ödeshögs samhälle, i ett högt, naturskönt läge ca 200 m öster om Vätterns strand. Den branta strandterrängen ner mot Vättern, omedelbart väster om det aktuella området, bildar Kråkeryds naturreservat.

Utredningsområdet karaktäriseras av ett småskaligt och ålderdomligt odlingslandskap med välhävda ängs- och hagmarker. Lokalvägen som går genom utredningsområdet är ursprungligen en äldre sträckning av huvudvägen mellan Jönköping och Östergötlands centralbygder. Den äldre sträckningen har först ersatts med Riksettan längre österut och senare av E4:ans motorväg.

Gården Äng, som gett några av de aktuella fastigheterna deras namn, ligger ca en kilometer från dem, öster om E4:ans motorväg. Inom utredningsområdet ligger även fastigheter med namnet Frebol och Kråkeryd. Gårdsnamnet Frebol finns belagt från år 1535, och skrevs då *Frøbor*. Namnet antyder ett förhistoriskt ursprung. Frebol var länge en ensamgård belägen på samma ställe som nuvarande Frebol 1:6, öster om det aktuella området. På Häradskartan från år 1881 finns förutom huvudgården två jordtorp utmärkta (Johansson 2003). Även bynamnet Kråkeryd finns första gången belagt på 1500-talet (SOFI).

Lokalgatan genom området har utan tvekan ett förhistoriskt ursprung. Lokalvägens forna betydelse som landsväg framgår också av de två milstolparna (RAÄ 34:1, 92:1) som är uppställda intill Ödeshögs-Äng 2:8. En knapp kilometer söderut längs lokalvägen återfinns ytterligare ett vägmärke (RAÄ 91) liksom ett större hålvägssystem (RAÄ 90) samt en gravhög (RAÄ 35). Söder om utredningsområdet, längs med den ”kostig” som idag återstår av den forna landsvägen, finns ännu ett vägmärke (RAÄ 35) samt områden med fossil åkermark, röjningsrösen och röjda ytor (RAÄ 187, 150, 149).

På kartorna över gården Frebol 1725 respektive byn Kråkeryd 1788 är landsvägen tydligt utmärkt. På Frebolskartan från 1725 kallas den för landsvägs-gatan och längst upp i nordost är två milstenar utmärkta, sannolikt samma som idag återfinns inom Ödeshögs-Äng (RAÄ 34:1, 92:1).

Inom de nu aktuella utredningsområdena fanns innan den frivilliga arkeologiska utredningen etapp 1 fyra kända fornlämningar; en förhistorisk grav av typen hög (RAÄ 35:1), en färdväg av typen hålväg (RAÄ 90:1) och två vägmärken (RAÄ 34:1, 92:1). I samband med den arkeologiska utredningen etapp 1 (Räf & Klotz 2014) identifierade man fem utredningsobjekt och två bevakningsobjekt, bestående av uppgift om två lägenhetsbebyggelser med historiska belägg äldre än 1850 (RAÄ 242, 244), två eventuella gravar av typen stensättning (Objekt 1, 2), ett boplatsläge (Objekt 5) och två grav- och boplatslägen (Objekt 3, 4). Utöver detta påstötte man också två tidigare icke kända fornlämningar, i form av lägenhetsbebyggelse (RAÄ 243) och bebyggelselämningar (RAÄ 238).

Fornlämningar i form av hålvägar och en gravhög samt läget i ett ålderdomligt odlingslandskap indikerar att tidigare ej kända fornlämningar bör finnas inom utredningsområdet. Sammantaget visar fornlämningsbilden att det kan förekomma lämningar

från flera tidsperioder inom utredningsområdet, t ex järnålder och medeltid. Variationen av de kända fornlämningarna visar också att det bör finnas olika typer av ytterligare lämningar; t ex äldre vägsystem, boplatslämningar, fossil åkermark och gravar.

Syfte och frågeställningar

Den arkeologiska utredningen etapp 2 skulle ta reda på om Objekt 2, 3, 4 och 5 samt RAÄ 242 och 244 var fornlämningar eller inte. Då Objekt 1 och 2 ligger så pass nära varandra och är av samma typ skulle endast det objekt (Objekt 2) som ligger inom den planerade tomten utredas. Strax innan fältarbetet inleddes meddelade dock uppdragsgivaren att fastigheten där Objekt 2 och RAÄ 242 är lokaliserade inte längre var aktuell för exploatering och därmed utfördes ingen arkeologisk utredning etapp 2 av dessa. Eventuellt påträffade lämningarna skulle om möjligt beskrivas avseende karaktär, utbredning, omfattning, sammansättning och komplexitet. Någon eller några analyser kunde enligt länsstyrelsen vara motiverade.

Resultatet från den arkeologiska utredningen etapp 2 ska kunna användas som ett fullgott underlagsmaterial i en fortsatt besluts- och planeringsprocess. Utredningens resultat skulle presenteras i en rapport, vars utformning och innehåll skulle anpassas till utredningsresultatet.

Metod och dokumentation

Den arkeologiska utredningen etapp 2 genomfördes i form av sökschaktsgrävning för att konstatera närvaro av eventuella fornlämningar dolda under mark. Sökschakten och de påträffade lämningarna mättes in med RTK-GPS. Påträffade lämningar gavs en skriftlig beskrivning och sektionsritningar upprättades av de anläggningar som undersöktes. Kol för ¹⁴C-analys insamlades från en av de påträffade anläggningarna.

Resultat

De tre objekten som var föremål för den arkeologiska utredningen etapp 2, utgjorde tillsammans en 18 266 m² stor yta. Totalt drogs 47 sökschakt av varierande längd inom de tre objekten (Objekt 3, 4 och 5). Schaktbredden var i huvudsak 1,40 m. Vid enstaka tillfällen

utökades schaktbredden upp till 8,10 m. Schaktdjupet varierade mellan 0,30 och 0,70 m. Schaktens totala yta var 803 m². Endast inom Objekt 5 framkom lämningar. Det rörde sig om 4 stenskodda stolphål från ett treskeppigt hus samt ytterligare 3 anläggningar av boplatsskaraktär i form av 1 stolphål, 1 grop och 1 härd. Dessutom framkom resterna av en syllstensgrund.

Nedan beskrivs varje objekt för sig. Samtliga schakt beskrivs i tabellform i rapportens bilagadel.

Objekt 3

Objekt 3 utgjorde en 6 979 m² stor yta. Inom objektet drogs totalt 17 sökschakt av varierande längd. Schaktbredden var 1,40 m. Schaktdjupet var ca 0,30 m. Schaktens totala yta var 313 m². Schaktfyllningen bestod mörk gråbrun sandig humus och undergrunden bestod av rödbrun sandig morän. Berggrund framkom i en del av schakten. Inget av arkeologiskt intresse påträffades i schaktet.

Objekt 4

Objekt 4 utgjorde en 5 101 m² stor yta. Inom objektet drogs totalt 13 sökschakt av varierande längd. Lejonparten av schakten var 1,40 m breda. Schaktdjupet var mellan 0,30 och 0,40 m. Schaktens totala yta var 219 m². Schaktfyllningen bestod av mörk gråbrun sandig matjord och undergrunden bestod av rödbrun sandig morän. Det schakt (S392) som var placerat på platsen där det enligt kartan från 1801 låg ett torp breddades och var som bredast 8,10 m. Inga spår av någon torplämning framkom dock och endast enstaka tegelfragment påträffades i schaktet. Inget av arkeologiskt intresse påträffades i de övriga sökschakten.

Objekt 5

Objekt 5 utgjorde en 6 186 m² stor yta. Inom objektet drogs totalt 17 sökschakt av varierande längd. Majoriteten av schakten var 1,40 m breda. Schaktdjupet var i huvudsak mellan 0,30 och 0,40 m. Ett av schakten (S253) var delvis djupare (0,35 - 0,70 m). Schaktens totala yta var 271 m². Schaktfyllningen bestod av mörk gråbrun sandig matjord och undergrunden bestod i huvudsak av rödbrun sand.

I tre av schakten (S285, S345, S375) påträffades boplatslämningar av förhistorisk karaktär (ÖM 1) i form av 6 stolphål (A298, A308, A317, A327, A335, A365), varav 4 stenskodda (A298, A308, A327, A335), 1 härd

(A381) och 1 grop (A354). De stenskodda stolphålen utgjorde stolphål efter takbärande stolpar härrörande från ett treskeppigt hus (Hus 1). Det treskeppiga huset framtogs dock inte i sin helhet. Två av de framtagna stolphålen (A327, A335) utgjorde tillsammans ett bockpar med en bockbredd av 2,00 m. De två övriga stenskodda stolphålen (A298, A308) utgör sannolikt det ena av två stolphål i varsitt bockpar. Spannlängden mellan stolphålen var mellan 3,40 och 3,72 m. Huset har således minst tre takbärande bockpar. Husets längd har beräknats till minst 9 m, men eftersom det kan förekomma ytterligare stolphål utanför sökschakten kan huset vara betydligt större än så. Härden (A381) var lokaliserad ca 35 m nordnordöst om huset. Kol insamlades från denna och ¹⁴C-analys gav en datering till 1290 - 1420 e Kr (2 sigma, Ua-51484), d v s medeltid.

Ungefär 40 m sydsydväst om det treskeppiga huset, i anslutning till ett vattenhål som finns med på en karta från 1788 (LMS akt D151-35:2, 1788), påträffades i sökschaktet (S265) ett syllstensgrund (ÖM 2, A271). På samma karta kan man se en kortare vägsträcka som leder från Kråkeryds gamla bytomt (RAÄ 238) till vattenhålet. Inga spår av denna väg framkom i sökschakten. Den påträffade syllstensgrunden var L-formad, i huvudsak enkelradig, med 0,20 - 0,40 m stora naturstenar lagda i ett skikt. Den norra delen av syllstensraden uppvisar mellanrum där ingen sten förekommer. Den östra delen av syllstensgrunden är delvis tvåradig. I det nordöstra hörnet förekommer en stenansamling bestående av 0,10 - 0,20 m stora stenar lagda i ett skikt. Inga fynd eller lager påträffades i anslutning till grunden, vilket tyder att på att det rör sig om ett mindre uthus. Grunden påträffades i anslutning till ett vattenhål som finns med på ovan nämnda storskifteskarta från 1788. Möjligen rör det sig om en byggnad som har samband med aktiviteter som kan knytas till vattenhålet (se figur 10). En möjlig tolkning är att det rör sig om ett bykhus.

Åtgärdsförslag

Östergötlands museum bedömer att vidare arkeologiska åtgärder i form av arkeologisk förundersökning är nödvändiga inom den del av objekt 5 där lämningar av boplatskaraktär påträffades (ÖM 1). Det föreslagna förundersökningsområdet är redovisat på figur 7 tillsammans med det föreslagna förundersökningsområdet som avgränsades vid den arkeologiska utredningen etapp 1 (Räf & Klotz 2014). Både dessa områden

bör vara föremål för en arkeologisk förundersökning inför en eventuell exploatering. Däremot anser Östergötlands museum att vidare undersökning av den påträffade syllstensgrunden inte har någon potential till ytterligare kunskap och föreslår därmed att inga ytterligare arkeologiska åtgärder är nödvändiga gällande denna. Östergötlands museum anser vidare att inga ytterligare arkeologiska åtgärder är nödvändiga inom Objekt 3 och 4.

Referenser

Tryckta källor

FMIS=Fornminnesregistret på nätet. Administreras av Riksantikvarieämbetet (RAÄ). www.fmis.raa.se

Johansson, L. 2003. *Hålaveden*. Kulturhistorisk bebyggelseinventering. Rapport 14:2002. Östergötlands länsmuseum.

Räf, E & Klotz, E. 2014. *Nya tomter i Kråkeryd*. Kråkeryd 1:8, Ödeshögs-Ång 2:1 m fl, Ödeshögs socken, Ödeshög kommun, Östergötlands län. Arkeologisk utredning etapp 1. Rapport 2014:51. Östergötlands museum. Linköping.

SOFI=Institutet för språk och folkminnen/ortnamnsregistret. www.sprakochfolkminnen.se

Kartor

Lantmäteristyrelsens arkiv (LMS)

Akt D151-14:1, Geometrisk avmätning, Frebol 1, 1725.

Akt D151-35:2, Storskifte, Kråkeryd 1788.

Tekniska uppgifter

Lokal	Ödeshögs-Äng 2:1, Fربول 1:5, Kråkeryd 1:7, 1:8 och 2:13
Socken	Ödeshögs socken
Kommun	Ödeshög
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnummer	RAÄ 244 samt invid RAÄ 238, Objekt 3, 4, 5
Fastighetskartans blad	64E 5h SO
Koordinater	N6450320 - E476215 (mittpunkt, objekt 3) N6450400 - E476370 (mittpunkt, objekt 4) N6450680 - E476645 (mittpunkt, objekt 5)
Koordinatsystem	SWEREF 99TM
Höjdsystem	RH2000
Typ av undersökning	Arkeologisk utredning etapp 2
Länsstyrelsens dnr	431-2170-15
Länsstyrelsens handläggare	Magnus Reuterdahl
Länsstyrelsens beslut	2015-05-27
ÖM dnr	206/15
ÖM projektnr	531663
Intrasisprojekt	olm2015005
Uppdragsgivare	Sandströms Projekteringsbyrå AB
Kostnadsansvarig	Hans Carlsson (Ängs Gård, Ödeshög)
Projektledare	Petter Nyberg
Personal	-
Rapportarbete	Petter Nyberg
Fältarbetstid	2015-07-01 t o m 2015-07-03
Totalt utreddes	18 266 m ²
Fynd	-
Foto	Digitala
Analyser	¹⁴ C
Grafik	Petter Nyberg
Renritning	-
Grafisk form	Lasse Norr

Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands museum.

Ur allmänt kartmaterial
ISSN 1403-9273

© Lantmäteriverket MS2008/06551
Rapport 2015:69 © Östergötlands museum

Bilaga 1. Schaktbeskrivningar

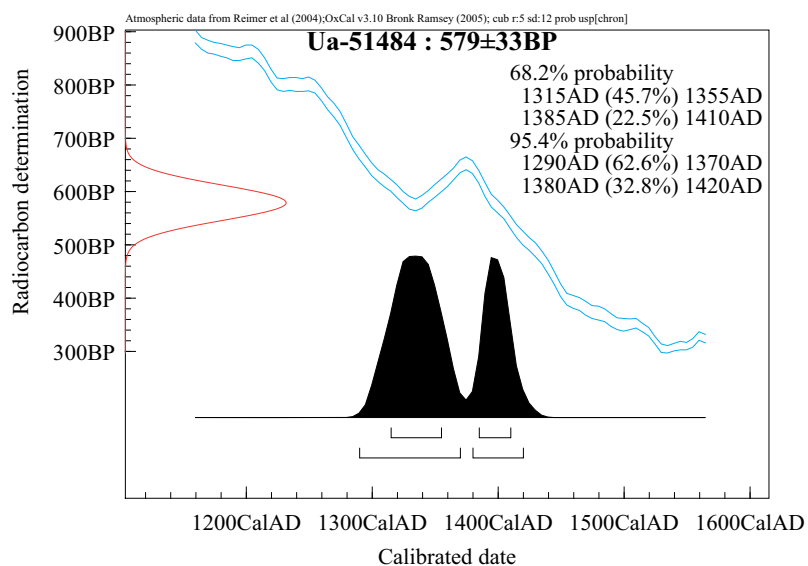
Schakt	Objekt	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Fyllning	Undergrund	Övrigt
201	5	13,70	1,40	0,35-0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sand	Inget av arkeologiskt intresse
205	5	9,30	1,40	0,35-0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sand	Inget av arkeologiskt intresse
209	5	12,30	1,40	0,35-0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sand	Inget av arkeologiskt intresse
213	5	15,40	1,40	0,35-0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sand	Inget av arkeologiskt intresse
217	5	13,40	1,40	0,35-0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sand	Inget av arkeologiskt intresse
221	5	7,60	1,40	0,35-0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sand	Inget av arkeologiskt intresse
225	5	7,80	1,40	0,35-0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sand	Inget av arkeologiskt intresse
229	5	7,20	1,40	0,35-0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sand	Inget av arkeologiskt intresse
233	5	11,80	1,40	0,35-0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sand	Inget av arkeologiskt intresse
237	5	12,40	1,40	0,35-0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sand	Inget av arkeologiskt intresse
241	5	10,60	1,40	0,35-0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sand	Inget av arkeologiskt intresse
249	5	12,50	1,40	0,35-0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sand	Inget av arkeologiskt intresse
253	5	7,80	1,40-2,50	0,35-0,70	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sand	Inget av arkeologiskt intresse
265	5	7,40	1,40-4,00	0,30-0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödgrå siltig sand	A271
285	5	11,00	1,40-2,50	0,30	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sand	A298, A308, A317, A327, A335
345	5	13,60	1,40-2,00	0,30	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sand	A354, A365
375	5	13,50	1,40	0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sand	A381
392	4	15,40	1,40-8,10	0,30	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sandig morän	Enstaka tegelfragment
413	4	10,00	1,40	0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
417	4	8,80	1,40	0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
421	4	12,00	1,40	0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
425	4	11,00	1,40	0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
429	4	11,40	1,40	0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
433	4	14,80	1,40	0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse

Schakt	Objekt	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Fyllning	Undergrund	Övrigt
437	4	9,30	1,40	0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
441	4	12,50	1,40	0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
445	4	8,20	1,40	0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
449	4	16,70	1,40	0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
453	4	7,30	1,40	0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
457	4	9,60	1,40	0,40	Mörk gråbrun sandig matjord	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
475	3	15,20	1,40	0,30	Mörk gråbrun sandig humus	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
479	3	14,50	1,40	0,30	Mörk gråbrun sandig humus	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
483	3	14,40	1,40	0,30	Mörk gråbrun sandig humus	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
489	3	8,60	1,40	0,30	Mörk gråbrun sandig humus	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
493	3	11,10	1,40	0,30	Mörk gråbrun sandig humus	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
497	3	14,70	1,40	0,30	Mörk gråbrun sandig humus	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
501	3	16,60	1,40	0,30	Mörk gråbrun sandig humus	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
507	3	4,80	1,40	0,30	Mörk gråbrun sandig humus	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
511	3	14,60	1,40	0,30	Mörk gråbrun sandig humus	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
515	3	13,70	1,40	0,30	Mörk gråbrun sandig humus	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
519	3	6,80	1,40	0,30	Mörk gråbrun sandig humus	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
523	3	10,90	1,40	0,30	Mörk gråbrun sandig humus	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
527	3	15,00	1,40	0,30	Mörk gråbrun sandig humus	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
531	3	13,20	1,40	0,30	Mörk gråbrun sandig humus	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
535	3	13,90	1,40	0,30	Mörk gråbrun sandig humus	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
539	3	28,20	1,40	0,30	Mörk gråbrun sandig humus	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse
545	3	24,20	1,40	0,30	Mörk gråbrun sandig humus	Rödbrun sandig morän	Inget av arkeologiskt intresse

Bilaga 2. Anläggningsbeskrivningar

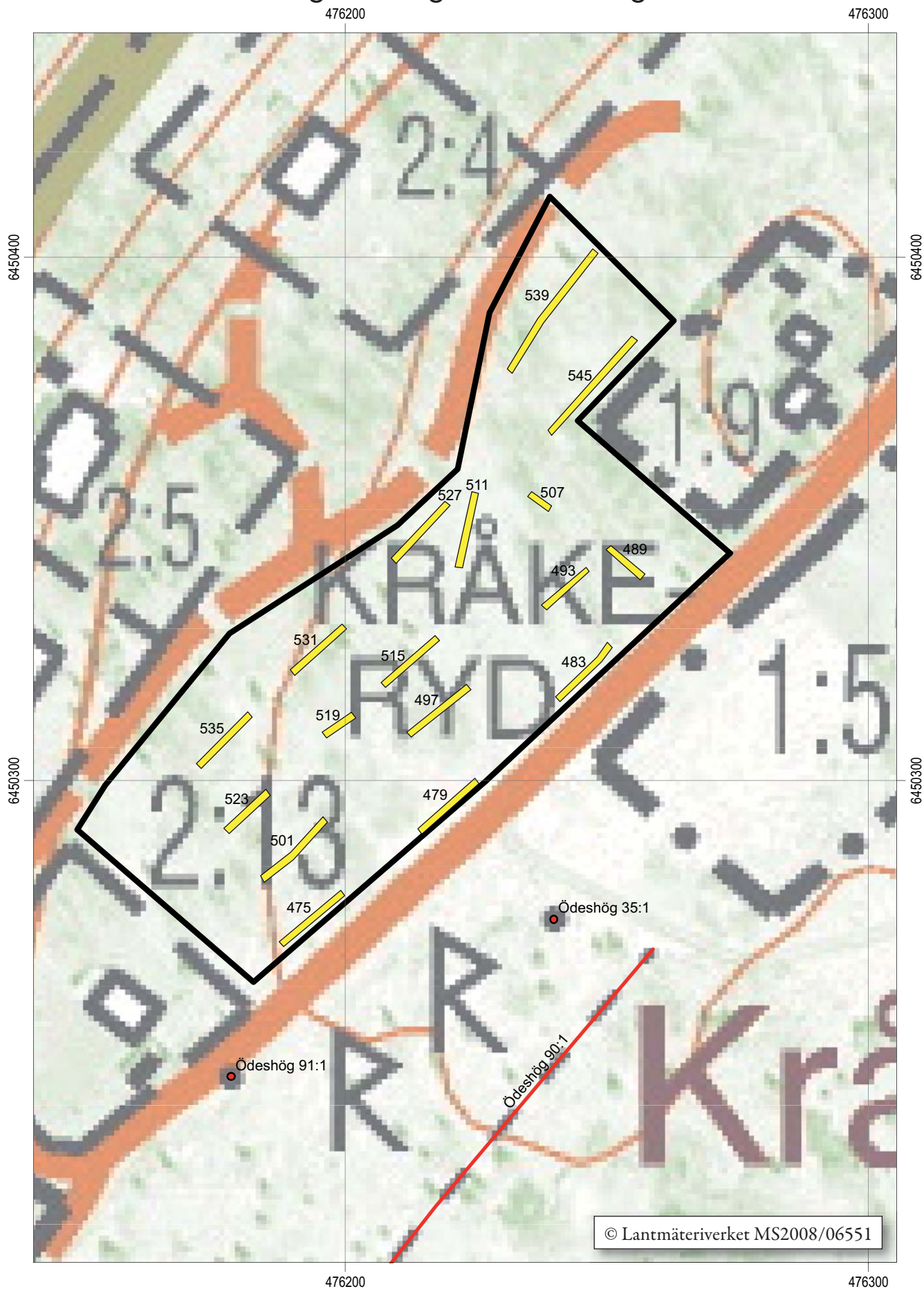
Namn	Arkeologiskt objekt	Datering	Form i plan	Storlek i plan (m)	Form i sektion	Djup (m)	Höjd (m)	Fyllning
A271	Syllsten	Historisk tid	Avlång	3,20 x 2,30			0,20	0,10 - 0,40 stenar
A298	Stolphål (stenscott)	Förhistorisk	Oval	0,60 x 0,50	Skålad	0,20		Dominerande av 0,15 - 0,25 m stora stenar, rödbrun sand
A308	Stolphål (stenscott)	Förhistorisk	Rund	0,38	Skålad	0,15		Dominerande av 0,10 m stora stenar, rödbrun sand
A317	Stolphål	Odaterad	Rund	0,30				Mörk grå sand
A327	Stolphål (stenscott)	Förhistorisk	Rund	0,40				Dominerande av 0,20 m stora stenar, rödbrun sand
A335	Stolphål (stenscott)	Förhistorisk	Rund	0,40				Dominerande av 0,15 - 0,25 m stora stenar, rödbrun sand
A354	Grop	Odaterad	Oval	0,60 x 0,35				Mörk grå sand
A365	Stolphål	Odaterad	Oval	0,50 x 0,40				Mörk grå sand
A381	Härd	1290 - 1420 e kr	Rund	0,60				Mörk gråbrun sotig sand med inslag av kol, 0,10 - 0,15 m stora skärvigade stenar
Hus 1	Stolphus (treskeppigt)	Förhistorisk		>9 m L				Anläggningar som ingår i huset: A298, A308, A327, A335

Bilaga 3. Kalibrerad ¹⁴C-datering

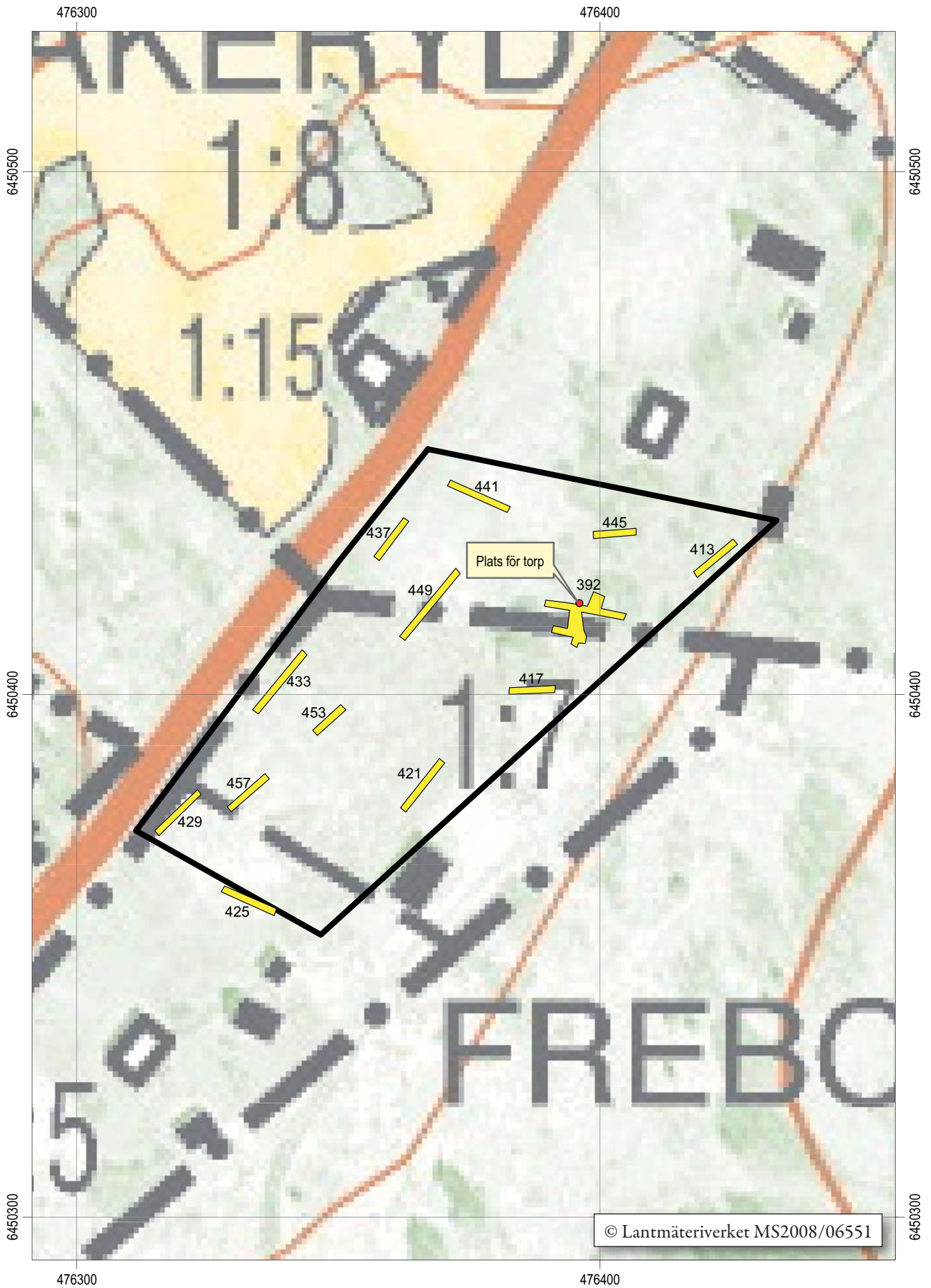

Under-sökt andel	Profil-ritning	Fynd	Prov	Kommentar
100%	Nej	Nej		L-formad, i huvudsak enkelradig tät lagd syllstensrad, bestående av 0,20 - 0,40 m stora natursten lagda i ett skikt. Den norra delen av syllstensraden uppvisar mellanrum där ingen sten förekommer. Den östra delen av syllstensgrunden är delvis tvåradig. I det nordöstra hörnet förekommer en stenansamling bestående av 0,10 - 0,20 m stora stenar lagda i ett skikt. Inga fynd eller lager påträffades i anslutning till grunden, vilket tyder på att det rör sig om ett mindre uthus. Grunden påträffades i anslutning till ett vattenhål som finns med på en karta från 1788. Möjligen rör det sig om en byggnad som har samband med aktiviteter som kan knytas till vattenhålet. En alternativ tolkning är att det rör sig om ett bykhus.
50%	Ja	Nej		Takbärande stolpe tillhörande Hus 1.
50%	Ja	Nej		Takbärande stolpe tillhörande Hus 1.
0%	Nej	Nej		
0%	Nej	Nej		Takbärande stolpe tillhörande Hus 1. Utgör bockpar tillsammans med A335.
0%	Nej	Nej		Takbärande stolpe tillhörande Hus 1. Utgör bockpar tillsammans med A327.
0%	Nej	Nej		
0%	Nej	Nej		
0%	Nej	Nej	Kolprov (PK1)	¹⁴ C-daterad (Ua-51484).
Delunders.	Ja	Nej		Stolphål efter 4 takbärande stolpar, varav två utgör ett bockpar. Bockbredd: 2,00 m. Spannlängd: 3,72 m, 3,40 m.

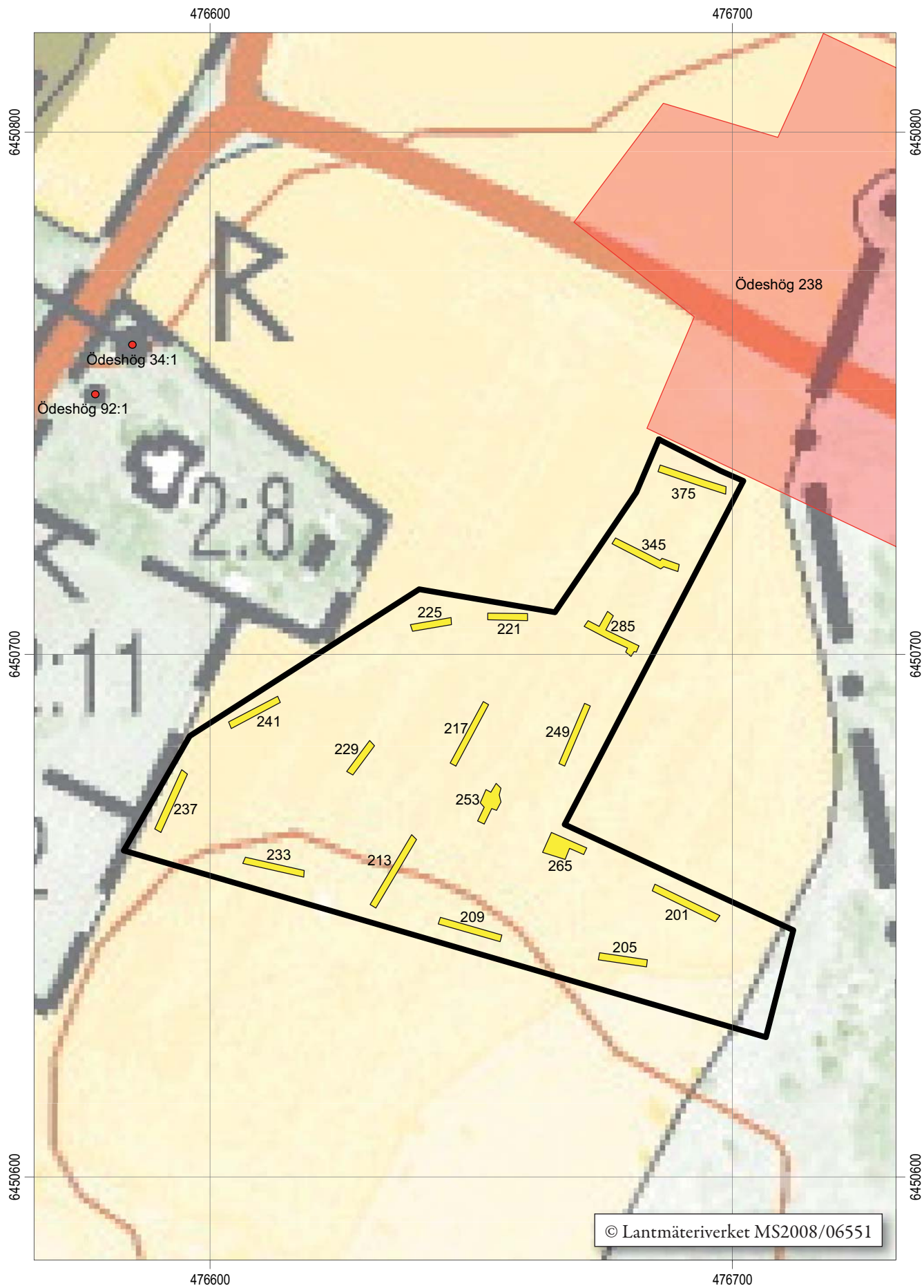
Bilaga 4. Digitala inmätningar

Figur 3. Utdrag ur digitala fastighetskartan med schakten inom Objekt 3 markerade. Skala 1:1 000.

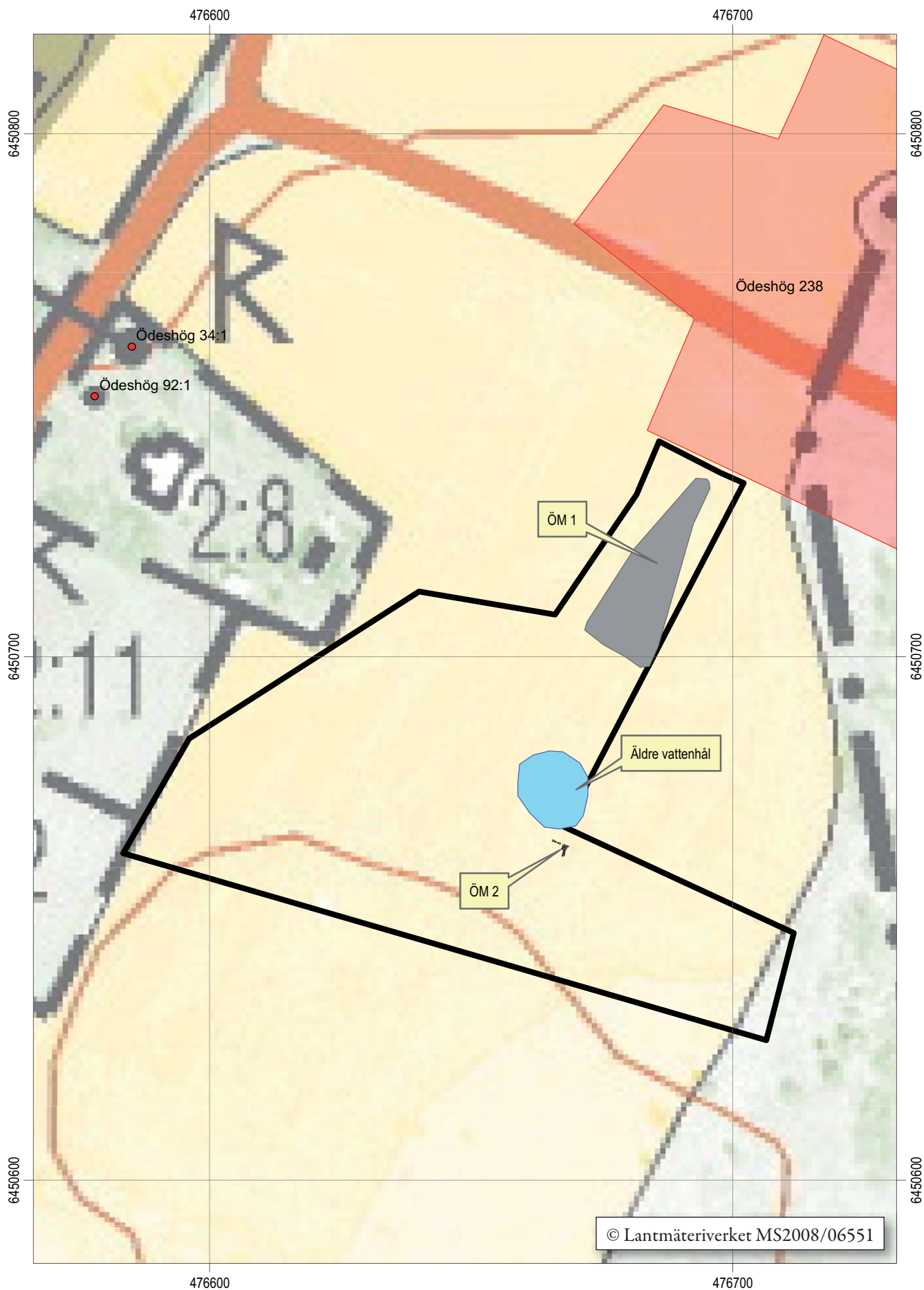

Figur 4. Utdrag ur digitala fastighetskartan med schakten inom Objekt 4 markerade. Skala 1:1 000.

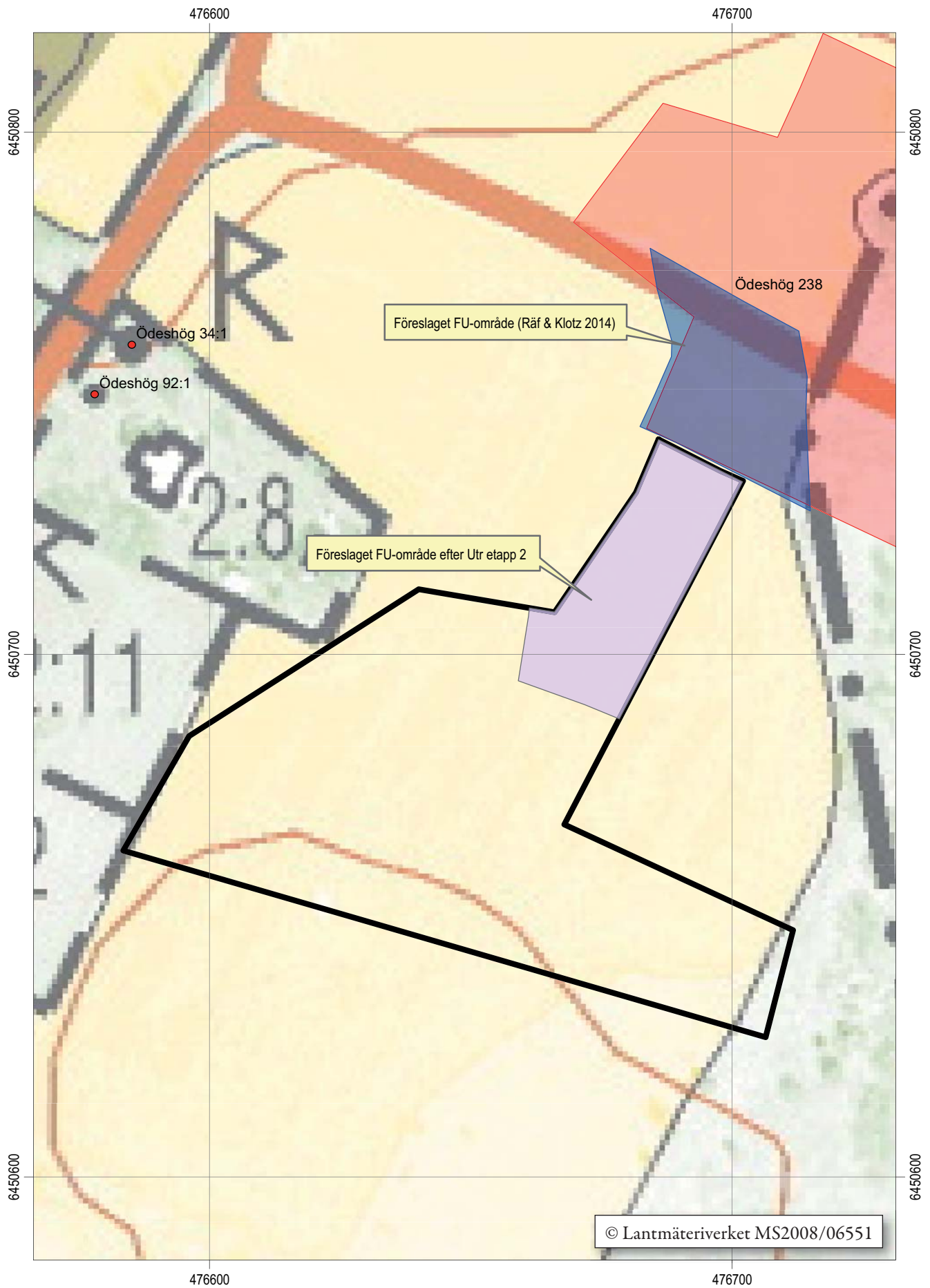

Figur 5. Utdrag ur digitala fastighetskartan med skakten inom Objekt 5 markerade. Skala 1:1 000.

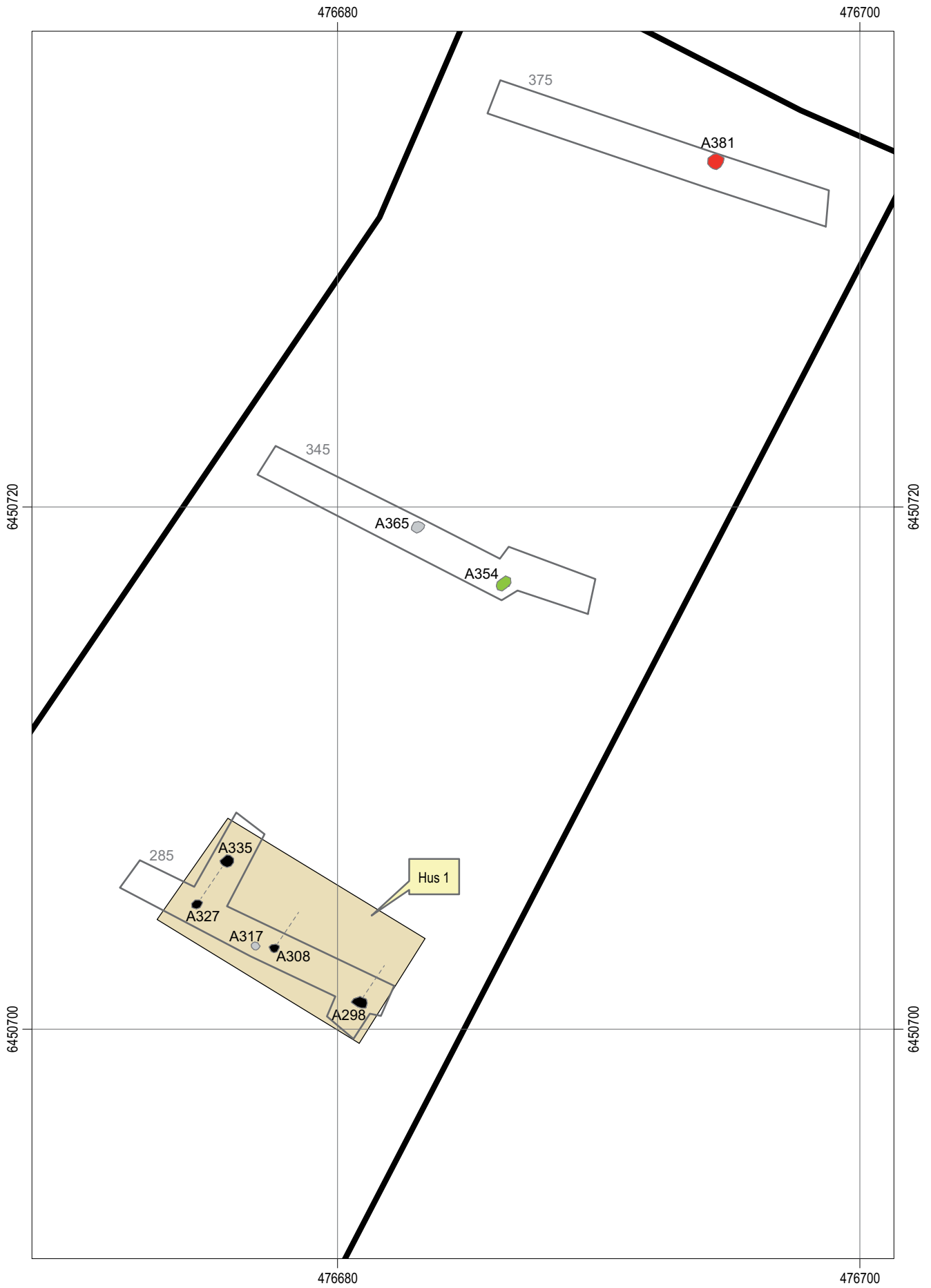

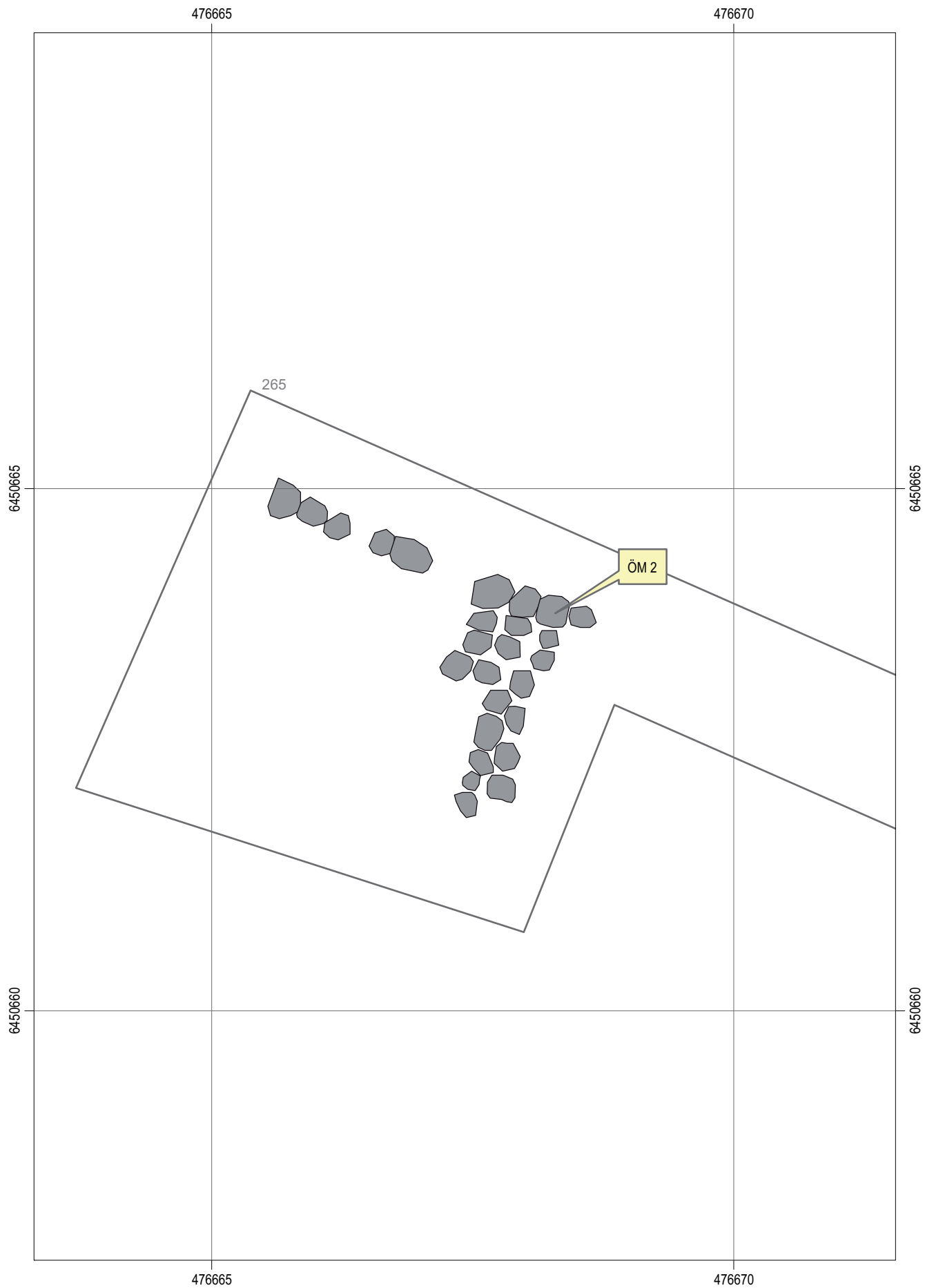
Figur 6. Utdrag ur digitala fastighetskartan med boplatzlämningar (ÖM 1) och syllstensgrunden (ÖM 2) markerad. Vattenhållet har rektifierats in utifrån storskifteskartan från 1788 (LMS akt D151-35:2, 1788). Skala 1:1 000.

Figur 7. Utdrag ur digitala fastighetskartan med Objekt 5 och föreslagna förundersökningsområden markerade. Skala 1:1 000.

Figur 8. Anläggningsplan ÖM 1. Skala 1:200.

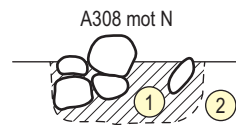
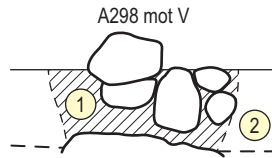

Figur 9. Anläggningsplan ÖM 2. Skala 1:50.

Figur 10. Rektifierad storskifteskarta från 1788 (LMS akt D151-35:2, 1788) med platsen för ÖM 2 och dess relation till vattenhållet. Skala 1:500.

Bilaga 5. Profiliritning

- 1 Rödbrun sand
- 2 Rödbrun sand (undergrund)

Frebol, Kråkeryd
Ödeshögs socken
Ödeshögs kommun, Ög

Profiliritning
Skala 1:20
Dnr 206/15
2015-07-01 Petter Nyberg
Renritning Lasse Norr

Östergötlands museum utförde under juli månad 2015 en arkeologisk utredning etapp 2 vid Kråkeryd och Frebol söder om Ödeshög. Utredningen föranleddes av detaljplaneläggning av området och föregicks av en frivillig arkeologisk utredning etapp 1 utförd av Östergötlands museum. I denna utredning utpekades fem utredningsobjekt och två bevakningsobjekt. Den arkeologiska utredningen etapp 2 berörde tre av dessa utredningsobjekt (objekt 3, 4 och 5). Endast inom objekt 5 framkom lämningar. Det rörde sig om 4 stenskodda stolphål från ett treskeppigt hus samt ytterligare 3 anläggningar av boplatskaraktär i form av 1 stolphål, 1 grop och 1 härd. Dessutom framkom resterna av en syllstensgrund.

ISSN 1403-9273
Rapport 2015:69